

LỰA CHỌN PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC MÔN CẦU LÔNG CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ

Đinh Thành Công¹, Lê Hồng Phượng², Đinh Thị Hoa³

Ngày nhận bài: 06/9/2023

Ngày chấp nhận đăng: 21/12/2023

Tóm tắt: Trong giảng dạy và học tập thể dục thể thao nói chung và trong môn Cầu lông nói riêng và bằng phương pháp nghiên cứu chúng tôi thấy rằng trong quá trình dạy học trước hết giáo viên cần quan tâm việc dạy sinh viên cách học và biết tự học như thế nào? để tạo thói quen, niềm say mê và khả năng học suốt đời là nội dung bao quát của việc dạy và học ở đại học là mục tiêu chính của quá trình dạy học. Các phương pháp dạy, phương pháp học, nội dung cần dạy, nội dung cần học đều phải xuất phát từ đây. Điều đó, cũng còn có nghĩa là lựa chọn và vận dụng đúng, linh hoạt phương pháp dạy học là một trong những yếu tố có ý nghĩa, vai trò không nhỏ đến chất lượng dạy học ở bậc đại học nói chung và đối với môn cầu lông nói riêng. Chúng tôi lựa chọn được 9 phương pháp dạy học thực hành môn cầu lông cho sinh viên trường Đại học Hoa Lu. Các phương pháp được xác định cụ thể trong từng giai đoạn dạy học động tác: Giai đoạn dạy học ban đầu; Giai đoạn dạy học đi sâu; Giai đoạn dạy học củng cố và tiếp tục hoàn thiện.

Từ khoá: Phương pháp dạy học, Cầu lông, Các giai đoạn dạy học

CHOOSING BADMINTON TEACHING METHOD FOR STUDENTS AT HOA LU UNIVERSITY

Abstract: In teaching and learning, exercise and sport in general and in Badminton in particular and by research methods, we find that in the teaching process, teachers first need to pay attention to teaching students how to learn and how to self-study. To create habits, passion and the ability for lifelong learning to be the overarching content of teaching and learning in college is the main goal of the teaching process. The teaching methods, learning methods, the content to be taught, the content to learn must all come from here. It also means that choosing and applying correct and flexible teaching methods is one of the meaningful factors, playing a significant role in the quality of teaching at university level in general and for badminton in particular. We have selected 9 practical teaching methods of badminton for students of Hoa Lu University. The methods are specifically defined in each phase of movement teaching: The initial teaching phase; The teaching phase goes deep; The teaching phase consolidates and continues to improve.

Keywords: Teaching methods, Badminton, Teaching Stages

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong nhiều năm qua các giảng viên Bộ môn giáo dục thể chất đã vận dụng các phương pháp dạy học để nâng cao chất lượng dạy học cho sinh viên học môn Cầu lông. Tuy nhiên, hầu

¹ Phòng Hành chính – Quản trị, Trường Đại học Hoa Lu; Email: dtcong@hluv.edu.vn

² Phòng Chính trị và Công tác học sinh sinh viên, Trường Đại học Hoa Lu

³ Bộ môn Giáo dục thể chất – Tâm lý, Trường Đại học Hoa Lu

hết các thầy cô giảng dạy dựa trên kinh nghiệm giảng dạy của mình. Mặt khác, trong dạy học ở Bộ môn việc sử dụng các phương pháp thiếu cơ sở khoa học, chưa có kiểm chứng và đánh giá ưu thế của từng phương pháp dạy học, cũng như việc kết hợp các phương pháp dạy học để giải quyết các nhiệm vụ mỗi tiết học hoặc từng khối lượng kiến thức, vì vậy chất lượng dạy học Cầu lông chưa cao. Điều đó có nghĩa việc lựa chọn và sử dụng hợp lý, linh hoạt các phương pháp giảng dạy Cầu lông là một trong những yếu tố có ý nghĩa, có vai trò tác động không nhỏ đến chất lượng dạy học ở trường Đại học Hoa Lư nói chung và môn Cầu lông nói riêng. Xuất phát từ những phân tích trên, vấn đề “Lựa chọn phương pháp dạy học môn cầu lông cho sinh viên Trường Đại học Hoa Lư” là một vấn đề cấp thiết

2. NỘI DUNG

Trong quá trình nghiên cứu chúng tôi đã sử dụng các phương pháp sau: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; phương pháp phỏng vấn tọa đàm; phương pháp quan sát sư phạm; phương pháp toán học thống kê.

a. Xác định cơ sở lựa chọn phương pháp dạy học môn Cầu lông

Căn cứ vào các tài liệu đã tổng hợp, các quan điểm của các nhà khoa học như: A.V.Muraviev, Nguyễn Ngọc Quang, Thái Duy Tuyên, Ngô Hữu Chí..., qua tìm hiểu các yếu tố ảnh hưởng đến phương pháp dạy học và từ thực tế của Trường Đại học Hoa Lư, bước đầu xác định 7 cơ sở (lí luận và thực tiễn) làm căn cứ cho việc lựa chọn phương pháp dạy học môn Cầu lông. Kết quả phỏng vấn chuyên gia, giảng viên được trình bày ở bảng 1.[6].[7]

Bảng 1: Kết quả phỏng vấn xác định những cơ sở để lựa chọn phương pháp dạy học môn Cầu lông (n = 43)

TT	Các cơ sở lựa chọn phương pháp dạy học	Kết quả phỏng vấn					
		Đồng ý	Tỷ lệ %	Phân vân	Tỷ lệ %	Không đồng ý	Tỷ lệ %
1	Những yêu cầu sư phạm đối với các phương pháp dạy học Đại học	35	81,4	8	18,6	0	0
2	Lựa chọn phương pháp tuân thủ nguyên tắc dạy học	39	90,7	4	9,30	0	0
3	Lựa chọn những phương pháp dạy học có khả năng cao nhất đạt được thực hiện mục tiêu dạy học	40	93	3	7,0	0	0
4	Lựa chọn các phương pháp dạy học tương thích với nội dung học tập	41	95,3	2	4,7	0	0
5	Lựa chọn phương pháp dạy học phù hợp với điều kiện dạy học	38	88,4	5	11,6	0	0
6	Lựa chọn phương pháp dạy học dựa vào xu hướng đổi mới phương pháp dạy học ở nước ta	38	88,4	5	11,6	0	0
7	Chức năng và đặc điểm các loại phương pháp dạy học giáo dục thể chất	35	81,4	8	18,6	0	0

Bảng 1 cho thấy: Các cơ sở lựa chọn nhóm phương pháp dạy học thực hành môn Cầu lông được các chuyên gia, giảng viên có ý kiến tán thành rất cao với tỷ lệ lựa chọn từ 81,37% đến 95,3%. Trên cơ sở đó chúng tôi đã lựa chọn được 7 cơ sở có độ tin cậy cao để lựa chọn phương pháp dạy học Cầu lông.

b. Các yếu tố ảnh hưởng trực tiếp đến phương pháp dạy học Cầu lông:

Phương pháp dạy học môn cầu lông chịu ảnh hưởng của rất nhiều yếu tố chủ quan và khách quan, yếu tố gián tiếp và yếu tố trực tiếp. Bởi vậy, trước khi xác định cơ sở thực tiễn cho việc lựa chọn ứng dụng nhóm phương pháp dạy học, bài viết đã tổng hợp, phân tích từ các tài liệu tham khảo trong và ngoài nước về các lĩnh vực của dạy học giáo dục thể chất, phương pháp giáo dục thể chất, giáo trình cầu lông, tài liệu tham khảo... Cũng như từ thực tế quá trình dạy học của bản thân, bài viết đưa ra 7 yếu tố chủ yếu ảnh hưởng phương pháp môn cầu lông, để tăng thêm tính khách quan và độ tin cậy trong việc xác định các yếu tố, chúng tôi đã tiến hành phỏng vấn các chuyên gia, giảng viên có kinh nghiệm ở trong và ngoài trường. Nhằm đảm bảo tính khách quan và độ tin cậy trong việc lựa chọn, bài viết đã tiến hành phỏng vấn các chuyên gia, các giảng viên.[2]

Bảng 2. Kết quả phỏng vấn đến hiệu quả ứng dụng phương pháp dạy học môn Cầu lông (n=43)

TT	Các yếu tố ảnh hưởng	Kết quả phỏng vấn					
		Đồng ý	Tỷ lệ %	Phân vân	Tỷ lệ %	Không đồng ý	Tỷ lệ %
1	Chương trình, giáo trình môn học Cầu lông	35	81,4	8	18,6	0	0
2	Yếu tố người thầy (phẩm chất đạo đức, trách nhiệm, năng lực chuyên môn, tâm huyết với nghề)	43	100	4	9,30	0	0
3	Yếu tố sinh viên (thái độ, động cơ, khả năng tiếp thu học tập của sinh viên)	43	100	4	9,30	0	0
4	Hệ thống đánh giá kết quả học tập sinh viên	41	95,3	2	4,7	0	0
5	Điều kiện sân bãi, dụng cụ tập luyện	23	53,5	20	46,5	0	0
6	Cơ chế chính sách khuyến khích nâng cao chất lượng dạy học	15	34,9	20	46,5	8	18,6

Qua bảng 2 cho thấy: Yếu tố thứ 6 có ý kiến đồng ý thấp hơn so với các yếu tố còn lại vì cơ chế chính sách, khuyến khích nâng cao chất lượng dạy học cần có sự vào cuộc của tất cả các cấp chính quyền từ Ban giám hiệu, các phòng chức năng và các Bộ môn. Do đó, những yếu tố này nằm ngoài tầm kiểm soát, chỉ chiếm tỷ lệ rất thấp. Các yếu tố còn lại thì được các chuyên gia, giảng viên lựa chọn là những yếu tố ảnh hưởng nhiều nhất đến PPDH Cầu lông.

c. Phương pháp dạy học Cầu lông theo ý kiến của các chuyên gia và giảng viên giảng dạy môn Cầu lông

Dựa trên căn cứ tìm hiểu, phỏng vấn các chuyên gia và giảng viên môn Cầu lông về các cơ sở lựa chọn, các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả ứng dụng phương pháp dạy học thực hành Cầu lông và điều kiện thực tế hiện nay của Bộ môn giáo dục thể chất là căn cứ rất quan trọng để lựa chọn, bao gồm: 10 phương pháp dạy học thực hành.

Để phân nhóm phương pháp dạy học thực hành Cầu lông, chúng tôi tiến hành tọa đàm các chuyên gia, giảng viên Cầu lông và chia làm 9 nhóm phương pháp dạy học thực hành. Các phương pháp dạy học ứng dụng trong từng giai đoạn giảng dạy thực hành môn cầu lông. Việc phân tách độc lập các nhóm PPDH vào từng giai đoạn giảng dạy sẽ mang lại hiệu quả tối ưu nhất. Bởi vì, mỗi phương pháp dạy học đều có ưu, nhược điểm mà giảng viên Bộ môn cần nắm vững khi vận dụng.

Xác định độ tin cậy, khách quan và tính khả thi của các nhóm phương pháp dạy học đã lựa chọn, chúng tôi tiến hành phỏng vấn hai lần đối với các chuyên gia và giảng viên. Kết quả được trình bày ở bảng 3.

Bảng 3. Kết quả phỏng vấn lựa chọn nhóm phương pháp dạy học môn Cầu lông

TT	Phương pháp dạy học	Điểm lần 1					Tổng điểm	trung bình	Điểm lần 2					Tổng điểm	trung bình
		5	4	3	2	1			5	4	3	2	1		
Giai đoạn dạy học ban đầu															
1	PP thuyết trình + PP trực quan + PP phân chia + PP sử dụng công nghệ	46	44	44	14	0	148	3.45	51	36	56	8	0	151	3.3
2	PP thuyết trình + PP trực quan + PP nguyên vẹn + PP sử dụng công nghệ	56	37	56	10	0	159	3.51	46	32	53	13	0	144	3.2
3	PP thuyết trình + PP trực quan + PP phân chia + PP sử dụng công nghệ + PP tập luyện lặp lại ổn định liên tục	51	32	44	18	0	145	3.2	41	44	50	12	0	147	3.3
4	PP thuyết trình + PP trực quan + PP phân 4 chia PP nguyên vẹn * PP tập luyện lặp lại ổn định liên tục + PP tự học + PP sử	97	64	20	0	0	181	3.86	85	72	11	0	0	168	3.66

	dụng công nghệ														
Giai đoạn dạy học đi sâu															
5	PP thuyết trình + PP trực quan + PP nguyên vẹn + PP tập luyện lặp lại (ôn định liên tục + ngắt quãng)	46	24	56	17	0	143	3.1	36	24	66	14	0	140	3.1
6	PP thuyết trình + PP trực quan + PP nguyên vẹn + PP tập luyện biến đổi (liên tục + ngắt quãng)	51	32	45	17	0	145	3.25	46	28	56	14	0	144	3.2
7	PP thuyết trình + PP trực quan + PP tập luyện lặp lại (ôn định liên tục + ngắt quãng) + PP tập luyện biến đổi (liên tục + ngắt quãng) + PP tự học	97	68	17	0	0	182	3.85	96, 5	76	14	0	0	186,5	3.87
Giai đoạn dạy học củng cố và tiếp tục hoàn thiện															
8	PP thuyết trình + PP trực quan + PP tập luyện biến đổi (liên tục + ngắt quãng) + PP trò chơi + PP thi đấu	66	36	41	12	0	155	3.3	51	32	50	14	0	147	3.35
9	PP thuyết trình + PP trực quan + PP tập luyện lặp lại (liên tục + ngắt quãng) + PP trò chơi + PP thi đấu	56	48	41	10	0	155	3.3	46	36	44	18	0	144	3.2
10	PP thuyết trình + PP trực quan + PP tập luyện lặp lại (liên tục + ngắt quãng) + PP tập luyện biến đổi (liên tục+ngắt quãng) + PP trò chơi + PP thi đấu + PP hỗ trợ công nghệ + PP tự học	98	64	14	0	0	176	3.6	85	76	8	0	0	169	3.4

Kết quả bảng 3 cho thấy:

Phương pháp dạy học thực hành: Nhóm 5 kết quả đạt mức trung bình, nhóm 6, 9 phỏng vấn lần đầu đạt mức độ đồng ý, kết quả phỏng vấn lần 2 đạt mức độ trung bình. Các nhóm 1,2,3,8 đều đạt mức độ đồng ý từ 3,32- 3,6. Các nhóm 4,7,10, được đánh giá mức độ cao nhất là rất đồng ý đạt mức độ từ 4,31- 4,40.

Kết quả kiểm định cho thấy các biến quan sát đều có hệ số tương quan tổng biến phù hợp > 0.3. Hệ số Cronbach's Alpha của các nhân tố > 0.6 nên đạt yêu cầu về độ tin cậy.

Căn cứ vào kết quả trên, đề tài lựa chọn được các phương pháp dạy học thực hành để thực nghiệm giảng dạy cho sinh viên D14 Trường Đại học Hoa Lư bao gồm các phương pháp dạy học thực hành môn Cầu lông sau:

Thực hành:

Giai đoạn dạy học ban đầu: Nhóm 4: PP thuyết trình + PP trực quan + PP phân chia + PP sử dụng công nghệ

Giai đoạn dạy học đi sâu: Nhóm 7: PP thuyết trình + PP trực quan + PP tập luyện lặp lại (liên tục + ngắt quãng) + PP tập luyện biến đổi (liên tục + ngắt quãng) + PP tự học.

Giai đoạn dạy học củng cố và tiếp tục hoàn thiện: Nhóm 10: PP thuyết trình + PP trực quan + PP tập luyện lặp lại (liên tục + ngắt quãng) + PP tập luyện biến đổi (liên tục+ngắt quãng) + PP trò chơi + PP thi đấu + PP hỗ trợ công nghệ + PP tự học.

KẾT LUẬN

Quá trình nghiên cứu, tác giả đã xác định được 9 nhóm PPDH thực hành môn cầu lông cho sinh viên trường ĐH Hoa Lư: PP thuyết trình; PP trực quan; PP phân chia; PP tập luyện lặp lại; PP tập luyện biến đổi; PP trò chơi; PP thi đấu; PP sử dụng công nghệ; PP tự học

Các nhóm PPDH được cụ thể trong từng giai đoạn dạy học, cụ thể:

Giai đoạn dạy học ban đầu: PP thuyết trình; PP trực quan; PP phân chia; PP sử dụng công nghệ.

Giai đoạn dạy học đi sâu: PP thuyết trình; PP trực quan; PP tập luyện lặp lại; PP tập luyện biến đổi; PP tự học.

Giai đoạn dạy học củng cố và tiếp tục hoàn thiện: PP thuyết trình; PP trực quan; PP tập luyện lặp lại; PP tập luyện biến đổi; PP trò chơi; PP thi đấu; PP hỗ trợ công nghệ; PP tự học

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Lê Khánh Bằng, Lâm Quang Thiệp (2009), *Phương pháp dạy và học Đại học*, Nxb Đại học sư phạm Hà Nội.
- [2] Nguyễn Xuân Sinh (2012), *Giáo trình lý luận và phương pháp nghiên cứu khoa học TĐTT*, Nxb TĐTT, Hà Nội.
- [3] Thái Duy Tuyên (2010), *Phương pháp dạy học truyền thống và đổi mới*, Nxb giáo dục, Hà Nội.
- [4] Phạm xuân Thành (2014), *Giáo trình Cầu lông*, Nxb Thể dục Thể thao.
- [5] Nguyễn Ngọc Quang (1990), *Lý luận dạy học, đại cương tập1*. Trường cán bộ quản lí giáo dục TW, Hà Nội Tr23.
- [6] A.V. Muraviev (1978), *Dạy thế nào để học sinh tự nắm vững kiến thức vật lý*. Nxb GD, Hà Nội.
- [7] Thái Duy Tuyên (1992), *Một số vấn đề lý luận dạy học đại học hiện đại*. Nxb Viện KHGD, Hà Nội. Tr152, Tr210
- [8] Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2000), *Lý luận và phương pháp TĐTT*, Nxb TĐTT, Hà Nội